

28. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsvudvalg.

Udsendt den 19. Marts 1908.

Resultater af Forsøg med toradede Bygsorter.

Forsøgene er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Askov, Lyngby, Tystofte og Vester Hassing samt paa Forsøgsmarkerne ved Abed (Lolland) og Aakirkeby i Aarene 1890—1906 med nedennævnte Bygsorter. Bygget er bredsaaet, ved Lyngby, Tystofte og Abed som Regel i 2.—3. Uge af April, ved Askov, Vester Hassing og Aakirkeby fra Slutningen af April til noget ind i Maj. Udsæden har været 200 Pd. pr. Td. Ld. Dyrkningsforholdene har svaret til de i det praktiske Landbrug almindelig anvendte.

Jordbunden er paa:

Askov Lermark: let lermuldet, noget kold, Jord med sandblandet Lerunderlag,

Askov Sandmark: meget let og tør Sandjord med Sandunderlag,

Lyngby: let lermuldet Jord med stenet og sandblandet Lerunderlag,

Tystofte: lermuldet Jord med sandblandet Lerunderlag,

Vester Hassing: let og tør Sandjord (fint Sand) med Sandunderlag,

Aakirkeby: stærk Lermuld,

Abed: god lermuldet Jord.

Forsøgene falder i et ældre og et nyere Afsnit. I den ældre Forsøgsrække har det almindelige Prentice-Byg (af den oprindelige, blandede Type) paa Askov Lermark samt ved Lyngby og Tystofte, alle med lermuldet Jord, givet størst Udbytte. Paa Askov Sandmark overgaas det dog af *Hanna-Byg*, der er meget tidligt, og ved Vester Hassing og Askov Sandmark har „*Gammel dansk Byg*“ (fra Ørsløv) givet samme Udbytte som Prentice-Byg. Forsøgene paa de to sidstnævnte Marker maa dog betragtes som mindre sikre. Paa de tre Forsøgsmarker med lermuldet Jord: ved Askov, Lyngby og Tystofte, har „*Gammel dansk Byg*“ (fra Ørsløv) givet henholdsvis 1, 2 og 2½ Ctn. Kærne pr. Td. Ld. mindre end Prentice-Byg, og *Hanna-Byg* 1, 4 og 2 Ctn. mindre end dette. *Chevalier-Byg* (Lerchenborg) har givet henholdsvis 1½, 2½ og 3 Ctn. Kærne pr. Td. Ld. mindre end Prentice-Byg, *Gold thorpe Byg* 2½, 3½ og 2 Ctn. og *Erhard Frederiksens Krydsningsbyg* 2½ og 4 Ctn. mindre end Prentice-Byg.

I den nye Forsøgsrække, 1905—1906, har der paa Askov Lermark, Lyngby og Tystofte været sammenlignet 6 nyere Bygsorter med almindeligt Prentice-Byg. Forsøgene er udførte med 6—8 Fællesparceller og Maaleprøve paa hver 2.—3. Parcel og maa i det hele betragtes som meget paalidelige. Det maa dog erindres, at Tallene kun er Gennemsnit af to Aars Forsøg, saa at Sorternes Rækkefølge muligvis kunde forandres lidt, hvis Forsøgene blev fortsatte i en længere Aarrække under forskellige Vejrforhold. Tystofte Prentice-Byg har gennemgaaende givet det største Kærneudbytte, ved de tre nævnte Stationer henholdsvis 2, 1 og 2½ Ctn. pr. Td. Ld. mere end *Almindelig Prentice-Byg*. *Princesse-Byg* (Svaløf) har paa Askov Lermark givet samme Kærneudbytte som Tystofte Prentice-Byg og ved Lyngby og Tystofte ½ Ctn. mindre. *Lyngby Prentice-Byg* har ved Lyngby og Tystofte givet samme Kærneudbytte som Almindelig Prentice-Byg, paa Askov Lermark lidt mere end dette. *Hanchen-Byg* (Svaløf) har paa Askov Lermark givet samme Kærneudbytte som Tystofte Prentice, ved Lyngby 1 og ved Tystofte ½ Ctn. mindre end dette. Da *Hanchen-Bygget* gennemsnitlig modnes omtrent en Uge tidligere end Prentice-Byg, kan det muligvis faa Værdi under saadanne Forhold, hvor det er af Betydning at have en tidlig Bygsort. *Chevalier-Byg* har givet henholdsvis 2, 4½ og 3 Ctn. Kærne pr. Td. Ld. mindre end Tystofte Prentice-Byg. *Primus-Byg* (Svaløf) har paa de tre nævnte Forsøgsmarker givet henholdsvis 4, 5 og 7 Ctn. Kærne pr. Td. Ld. mindre end Tystofte Prentice-Byg.

Ved Aakirkeby og Abed har der i 1905—1906 været anstillet Forsøg med en Del af ovennævnte Bygsorter. Resultaterne herfra stemmer i Hovedsagen overens med de ovennævnte Forsøg. Navnlige staar ogsaa her Tystofte Prentice-Byg højest (ved Abed kommer dog Princesse-Byg lige saa højt), medens Chevalier-Byg, Primus-Byg og Gold thorpe Byg samt ved Aakirkeby Hollændergaards Byg (gl. bornholmsk) staar langt under.

Udførlig Beregning om disse Forsøg vil snarest fremkomme i „*Tidsskrift for Landbrugets Planteavl*“, der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 4 Kr. pr. Bind (ca. 600 Sider). Nærmere Oplysninger for særlige Tilfælde faas ved skriftlig Henvendelse for Øernes Vedkommende til Statskonsulent K. Hansen, Lyngby, eller Forsøgslederne N. P. Nielsen, Tystofte pr. Tjæreby, og N. A. Hansen, Aarslev, for Jyllands Vedkommende til Statskonsulent Fr. Hansen, Askov pr. Vejen, eller Forsøgslederne A. J. Hansen, Tylstrup, og N. J. Nielsen, Studsgaard.

Bilag findes paa Bagsiden.

Bilag til 28. Meddelelse.

TABEL I. ÆLDRE SORTER.

Bygsortens Navn	Tystofte 1891—1903 Ctn. pr. Td. Ld.		Askov Lermark 1890—1903 Ctn. pr. Td. Ld.		Askov Sandmark 1894—1898 Ctn. pr. Td. Ld.		Vester Hassing 1894—1903 Ctn. pr. Td. Ld.		Lyngby 1894—1903 Ctn. pr. Td. Ld.	
	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
Prentice, alm.	31 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂	24 ¹ / ₂	38 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂	20 ¹ / ₂	13	21	25	37 ¹ / ₂
Gold thorpe	29 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂	22	31	—	—	10 ¹ / ₂	22	21 ¹ / ₂	33 ¹ / ₂
Hanna	29 ¹ / ₂	38 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂	31 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂	17 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂	21	21	32
Gammel dansk	29	42	23 ¹ / ₂	33 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂	17	13	21	23	34
Chevalier, Lerchenborg	28 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂	23	32 ¹ / ₂	10 ¹ / ₂	17	12 ¹ / ₂	24 ¹ / ₂	22 ¹ / ₂	34
Erh. Frederiksens Krydsning	27 ¹ / ₂	38	22 ¹ / ₂	33	—	—	11	22 ¹ / ₂	20	34

TABEL II. NYERE SORTER.

Bygsortens Navn	Tystofte 1905—1906 Ctn. pr. Td. Ld.		Askov Lermark 1905—1906 Ctn. pr. Td. Ld.		Lyngby 1905—1906 Ctn. pr. Td. Ld.		Abed 1905—1906 Ctn. pr. Td. Ld.		Aakirkeby 1905—1906 Ctn. pr. Td. Ld.	
	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
Prentice, Tystofte	33 ¹ / ₂	35	23 ¹ / ₂	36	27 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂	31	52 ¹ / ₂	29 ¹ / ₂	34 ¹ / ₂
do., Svaløfs Princ.	33	35	23 ¹ / ₂	36 ¹ / ₂	27	38	31	53	—	—
Hanchen, Svaløf	33	31	23 ¹ / ₂	31 ¹ / ₂	26 ¹ / ₂	33 ¹ / ₂	—	—	—	—
Prentice, Lyngby	31	35	23	36	26 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂	29 ¹ / ₂	54 ¹ / ₂	28	36
do., alm.	31	35	21 ¹ / ₂	36 ¹ / ₂	26 ¹ / ₂	40	28 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂	26 ¹ / ₂	35
Chevalier	30 ¹ / ₂	34 ¹ / ₂	21 ¹ / ₂	33 ¹ / ₂	23	34	28 ¹ / ₂	54 ¹ / ₂	23	30
Primus, Svaløf	26 ¹ / ₂	30 ¹ / ₂	19 ¹ / ₂	31	22 ¹ / ₂	36	26 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂	—	—
Gold thorpe	27 ¹ / ₂	53	19 ¹ / ₂	28 ¹ / ₂
Hollændergaards	—	—	24 ¹ / ₂	32